Těžko uvěřitelný příběh opravdového muže

Setkání s Jiřím Klichem po dlouhých jedenácti letech

Úly pro čtyřicet včelstev zvládl Jiří Klich sám – vždyť je i stolařem

K jaké práci se postaví, tu umí. No – postaví… On je vozíčkář: všeuměl Jiří Klich. Truhlář, stolař, obráběč kovů, puškař, lukostřelec, historik, rybář, včelař, fotograf a karavanista (dodávku si sám udělal obytnou, s ručním řízením) – vše na profesionální úrovni.

Na vozíku skončil v květnu 1989 poté, kdy se v traktoru jako spolujezdec držel madla, které se utrhlo, a on za jízdy vypadl. To mu bylo třicet let.

„Následoval rehabilitační úst v Hrabyni a taková ta klasika kolem zvykání si na jiný život," říká Jiří. „Podržela mě rodina, ale taky práce a různá hobby."

● **Jeden z častých problémů vozíčkářů je nemít nadváhu, což se vám evidentně daří. Čím to je?**

V jídle se nijak neomezuju, ale jsem furt v provozu, prostě makám. Vyrábím schodiště z poctivého masivu, dveře, postele, pažby na historické pušky, obrábím železo, mám i kovárničku a taky se starám o čtyřicet včelstev – letos jsem vytočil skoro tunu medu. Jde o to fyzicky se nezastavit, jinak člověk končí. A když si chci odpočinout, beru rybářské pruty nebo foťák a jdu do přírody.

● **Takže třeba na Vánoce máte vlastnoručně chycené ryby?**

Ano, koupit kapra bych se styděl. Vždyť rybařím už čtvrt století. A můj kluk Ondra se tomu taky hodně věnuje. Dobře se přitom vyčistí hlava a vůbec – já jsem přírodní člověk. Proto mám i ten foťák a objektiv na profi úrovni. Když ▶

Schodišťovou plošinu si Jiří Klich vyrobil před čtvrtstoletím opět kompletně sám. Přišla ho tenkrát na padesát korun a dodnes slouží. Na snímku s historickou puškou. Pažby vyrábí ve své stolařské dílně

Vše si přizpůsobil tak, aby se ke včelím rámkům pohodlně dostal

Z hromady šrotu dal Jiří Klich vojenský džíp „do pucu“ za rok a půl. S důrazem na sebemenší detaily

Čtyřkolka slouží i při vykopávání vraků bombardérů z druhé světové války

Takový nůž umí Jiří Klich vykovat ze střepin bombardérů

chci fakt dobrý snímek, třeba ledňáčka, musím udělat kryt, nastavit stativ, dálkovou spoušť a pak trpělivě čekat, vše v klidu přírody. On si pak samozřejmě sedne jinam, než jsem předpokládal… Ale i to je v pohodě.

● **Fotografování zdaleka není váš jediný koníček. Poprvé jsme se setkali na akci, kde jste zajišťoval lukostřelbu pro zdravotně postižené i zdravé lidi. A právě v oblasti lukostřelby je vaše jméno dost populární…**

Snad jo, střílení mě už jako kluka vždycky bavilo. Když jsem skončil na káře, chtěl jsem tady u nás *(Suchdol nad Odrou, pozn. red.)* založit i klub pro střelbu z malorážky, ale tehdy vozíčkář běžně nesměl mít zbraň, protože by se mohl zastřelit, že jo… A když to pak šlo, tak pro mě už bylo pozdě, protože jsem se plně věnoval lukostřelbě. Reprezentoval jsem Ostravu v první lize, byl jsem mistrem republiky i mezi zdravými a také jsem si dovezl nějaká stříbra a bronzy ze zahraničních závodů. Procestoval jsem s lukem kus světa a třeba na paralympiádě v Pekingu jsem byl šestý. I můj starší kluk Jirka posbíral v lukostřelbě nějaké medaile, takže jablko nepadlo daleko od stromu.

● **Jaké máte aktuální plány?**

Těch je. Pořád po mně někdo něco chce, včetně různých zakázek v dílně. A taky nemám kam dát vojenského džípa, čtyřkolku a vozík za auto, takže zruším putovní přístřešek a začnu stavět garáž.

I fotografie z dílny Jiřího Klicha mají profesionální úroveň

● **Počkejte, řekl jste – vojenského džípa?**

Ano, je to džíp Ford GPW ročník 1942. Získal jsem ho doslova jako hromadu šrotu. Po roce a půl jsem ho zprovoznil, a to se všemi detaily, které k němu patří. Ještě mu chci přidělat ruční řízení.

● **I vaši znalost historie tedy přetavujete do praxe…**

To mi zní mi to poněkud nadneseně. Věnuji se především faktům okolo druhé světové války a s přáteli jsme založili spolek letecké archeologie. Když podle archivních údajů zjistíme, kde v našem regionu spadlo jaké letadlo, vrak najdeme, očistíme a dáme do muzea v Suchdole. Střepiny, které se nedají k ničemu použít, pak posbírám a už jsem z nich ukoval pár nožů. Výjimečných nožů, protože jsou s příběhem.

● **S jakým třeba?**

Když najdeme nějaký vrak, tak kromě zdokumentování a natočení filmu se snažíme objasnit i to, kdo v něm zahynul. A pak dáváme vědět rodinám padlých letců. Takže od roku 1996, kdy se této činnosti věnujeme, jsou to už desítky příběhů. Jedním z nich bylo nalezení bombardéru PE-2 Petljakov. Když k nám přijel vnuk pilota, který tady zemřel, ukázal jsem mu mimo jiné nůž, který jsem ukoval ze střepin bombardéru jeho dědečka. A on přitom uronil slzu, takže jsem mu ho věnoval…“

Text, foto: (di)

Telefony se u něho netrhnou

Jiří Klich je i dědečkem

Z historie

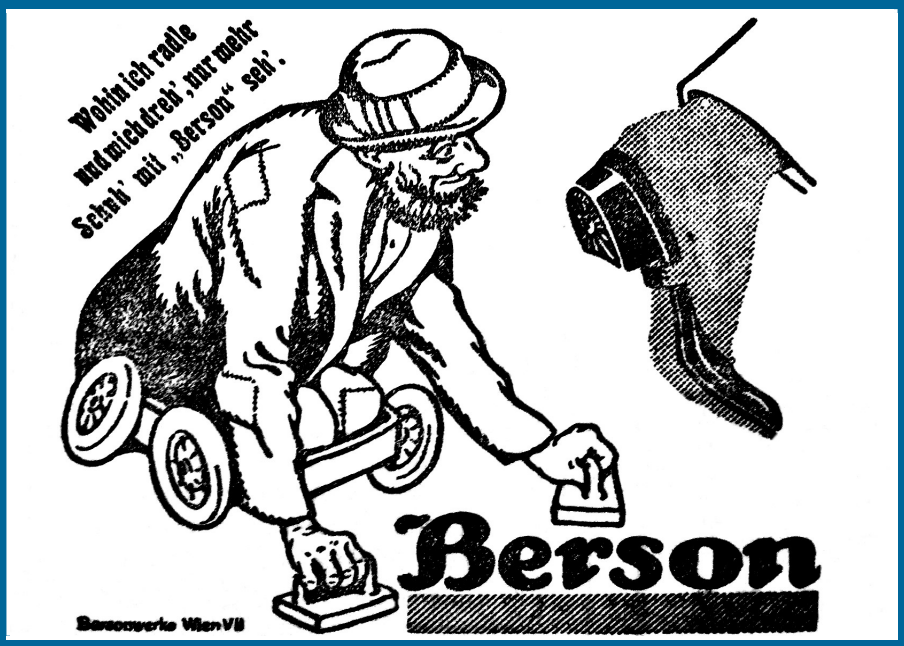

„Kam se podívám a vrtnu, všude vidím podpatky Berson“
Reklama v liberální novinách Freie Schlesische Presse (Svobodné slezské noviny), březen 1914.
Vydavatel: Strasillova tiskárna v Opavě. Majitel tiskárny August Strasilla stál u počátků automobilismu a automobilového sportu v Opavě.

Kadeti sovětského Nachimovského námořního učiliště na nábřeží v Leningradě (dnešní Petrohrad, Rusko) zdraví hrdinu Velké vlastenecké války Anatolije Leopoldoviče Golimbjevského.
Byl členem prvního oddílu námořní pěchoty, která zaútočila na území Malé země obsazené fašisty. Jako jediný a s těžkými zraněními přežil obranu pozice, kterou jeho oddíl dobyl. Oženil se se zdravotní sestrou a dožil se 80 let. Sovětský deník Smena, rok 1989. Autor fota: Ivan Kurtov.

(dz)